

**ÜLELIIDULISE ARMEE, LENNU- JA MEREVÄE ABISTAMISE
VABATAHTLIKU ÜHINGU (NSVL ALMAVÜ)**

PÕHIKIRI

**(kinnitatud ALMAVÜ VII üleliidulisel kongressil osaliste
muudatustega ja lisadega)**

TALLINN 1973

ÜLELIIDULISE ARMEE, LENNU- JA MEREVÄE ABISTAMISE
VABATAHTLIKU ÜHINGU (NSVL ALMAVÜ)

PÕHIKIRI

(kinnitatud ALMAVÜ VII üleliidulisel kongressil osaliste
muudatustega ja lisadega)

TALLINN 1972

I ÜLDJUHENDID

1. Üleliiduline Armeed, Lennu- ja Mereväe Abistamise Vabatahtlik Ühing (NSVL ALMAVÜ) on NSV Liidu töötajate massiline patriootlik kaitseorganisatsioon.

ALMAVÜ peamiseks ülesandeks on aktiivselt kaasa aidata riigi kaitsevõime tugevdamisele ja valmistada töötajaid ette sotsialistliku isamaa kaitseks.

2. Üleliidulise Armeed, Lennu- ja Mereväe Abistamise Vabatahtliku Ühingu kogu tegevuse aluseks on NLKP programmi juhendid Nõukogude Liidu ja tema relvastatud jõudude kaitsevõime tugevdamise kohta, partei ja valitsuse direktiivid.

Ühingu organisatsioonid töötavad ALMAVÜ liikmete initsiatiivi ja omaalgatuse alusel partei ja nõukogude organite juhtimisel tihedas koostöös ametiühingu-, komсомoli-, spordi- ja teiste ühiskondlike organisatsioonidega.

3. ALMAVÜ organisatsioonid on kohustatud:

— kindlustama ühingu liikmete aktiivse osavõtu massilisest riigikaitsealasest tööst ning kasvatama neis piiratud ustavust Kommunistlikule Parteile, nõukogude patriotismi ja rahvaste sõprust, alatist valmisolekut kaitsta oma kodumaad ja armastust Nõukogude armeed vastu;

— laialdaselt propageerima elanikkonna hulgas sõjalisi teadmisi ning nõukogude rahva ja tema relvastatud jõudude kangelaslikke traditsioone;

— tegema süstemaatilist tööd noorte ettevalmistamiseks Nõukogude armees ja sõjalaevastikus teenimiseks;

— aktiivselt kaasa aitama tsiviilkaitse alaste ürituste elluviimiseks;

— võtma osa sõjalis-rakendusliku tähtsusega massiliste tehniliste erialade kaadri ettevalmistamisest rahvamajandusele;

— juhtima lennu-, helikopteri-, langevarju-, purilennu-, auto-, mootorratta-, raadio-, allvee-, veemootori-

ja laskespordi, mudelismi ning teiste sõjalis-tehniliste spordialade arengut meie maal.

4. Oma peamise ülesande täitmiseks Üleliiduline Armeed, Lennu- ja Mereväe Abistamise Vabatahtlik Ühing:

a) propageerib elanikkonna hulgas ALMAVÜ eesmärke ja ülesandeid ning sotsialistliku riigi kaitsevõime tugevdamise vajadust; kasutab sellel eesmärgil laialdaselt suulist propagandat, ajakirjandust, raadiot, televisiooni ja kultuurhariduslikke asutusi: kultuurimaju, klubisid, raamatukogusid, puhkeparke, kinoteatreid jne.

b) korraldab ühingu liikmetele ja elanikkonnale loenguid, ettekandeid ja vestlusi sõjalistel, sõjalis-tehnilistel, sõjaajaloolistel ja spordialastel teemadel ning tsiviilkaitse küsimustes;

c) organiseerib elanikkonna kohtumisi nõukogude sõjameestega, revolutsioonilistest sündmustest, Kodusõjast ja Suurest Isamaasõjast osavõtnutega ning endiste partisanidega, tõmmates sellesse töösse laialdaselt ALMAVÜ aktiivi;

d) annab välja ajalehti, ajakirju, bülletääne, raamatuid ja plakateid; organiseerib ühingu tööd käsitlevate sõjalise väljaõppe alaste ning agitatsiooni-propaganda alaste filmide ja diafilmide väljalaskmist; levitab ALMAVÜ liikmete ja elanikkonna hulgas sõjalis-poliitilist, sõjaajaloolist, sõjalis-tehnilist ja spordialast kirjandust;

e) koos komsomoli-, spordi- ja teiste ühiskondlike organisatsioonidega tutvustab noortele Nõukogude sõjameeste elu ja sõjaväe allüksuste tehnikat ning relvastust, organiseerib massilisi sõjalise iseloomuga spordivõistlusi ja rännakuid, õppekogunemisi ja -laagreid, samuti üleliidulise kehakultuurikompleksi «Valmis tööks ja NSV Liidu kaitseks» (VTK) normide täitmist noorte poolt;

f) asutab (avab) seadusega ettenähtud korras ühingule vajalikke ALMAVÜ õppeorganisatsioone, spordi- ning tehnika- ja spordiklubisid, teenistuskoores kasvatajate klubisid, isemajandavaid tootmistehnilisi, turustus- ja kaubandusettevõtteid; koole ja kursusi traktoristide, autojuhtide, mootorratturite, motoristide, kombainerite, elektrikute, radio- ja teiste spetsialistide ettevalmistamiseks, õppemetoodilisi kabinette, näitusi, tehnikalaboratooriume, konstrueerimisbüroosid, individuaalseid ja kollektiivseid amatöörraadiojaamu ja -vastuvõtukeskusi; spordiehitusi (lasketiirud ja -rajad, polügoonid, spordi-õppekeskused,

lennuväljad, langevarjuhüppetornid, veesportdibaasid ja -jaamad ning ringrajad, moto-, auto- ja kardodroomid jne.).

Nimetatud organisatsioonide, ettevõtete ja spordiehituste tegevus peab vastama ühingu eesmärkidele ja ülesannetele. Neid asutatakse (avatakse) vastavalt käesolevale põhikirjale, lähtudes ALMAVÜ kõrgemalseisvate komiteede otsustest ja nad juhivad oma tegevuses NSV Liidu ALMAVÜ Keskkomitee instruksioonidest ja juhtnõõridest;

g) toetab konstrueerijate ja leiutajate tegevust ALMAVÜ liikmete hulgas, mis on suunatud Nõukogude Armeel, Lennu- ja Mereväe võimsuse tugevdamisele, uute spordi- ja õppevahendite, aparaatide ja seadmete näidiste loomisele ning olemasolevate täiustamisele;

h) organiseerib spordiföderatsioonide-, sektsioonide-, kollektiivide ja -meeskondade tegevust; korraldab spartakiaade ja võistlusi sõjalis-tehnilistel spordialadel;

i) loob ALMAVÜ organisatsioonides materiaal-tehnilise baasi õppe- ja sporditööks;

j) vastavalt NSVL seadusele «Üldisest Sõjaväekohustusest» viib läbi ühingu õppeorganisatsioonides eelkutsealiste noormeeste hulgast spetsialistide ettevalmistamist NSV Liidu Relvastatud jõududele, võtab osa noormeeste algastme sõjalise ettevalmistuse õppepunktide loomisest ja tööst.

II ALMAVÜ LIIKMED, NENDE ÕIGUSED JA KOHUSTUSED

6. Üleliidulise Armeel, Lennu- ja Mereväe Abistamise Vabatahtliku Ühingu liikmeks võetakse vastu algorganisatsiooni komitee (koosoleku) poolt ühingu liikmeks astumise avalduse põhjal.

7. ALMAVÜ liige on kohustatud:

a) täitma käesoleva põhikirja nõudeid, osa võtma algorganisatsiooni tööst, kinni pidama ühiskondlikust distsipliinist ja õigeaegselt tasuma liikmemaksu;

b) õppima sõjaasjandust ja täiendama oma sõjalisi ning sõjalis-tehnilisi teadmisi, ennast pidevalt ette valmistama sotsialistliku isamaa kaitseks;

c) selgitama ja propageerima elanikkonna hulgas

ALMAVÜ eesmärke ja ülesandeid, kaasa aitama töötajate värbamisele ühingu liikmeiks;

d) avaldama initsiatiivi, kriitika ja enesekriitika alusel avastama puudusi ALMAVÜ organisatsioonilises töös ja kaasa aitama nende töö parandamisele;

e) heaperemehelikult suhtuma ALMAVÜ õppe- ja spordivarustusse, tehnikasse, relvadesse ja teistesse materiaaletesse väärtustesse ning rahalistesse vahenditesse;

ALMAVÜ liikmed peavad kõrvalekaldumatult kinni pidama kommunismiehitaja moraalikoodeksi nõuetest.

8. ALMAVÜ liikmel on õigus:

a) valida ja olla valitud kõigisse ALMAVÜ juhtivatesse organitesse;

b) arutada ühingu koosolekutel, konverentsidel ja kongressidel, ALMAVÜ komiteede istungitel ja pleenumitel ning ajakirjanduses kõiki ühingu praktilise tegevuse küsimusi;

c) kindlaksmääratud korras õppida ALMAVÜ tehnika- ja spordiklubides, kursustel ja ringides;

d) olla ALMAVÜ tehnika- ja spordiklubide, ühingu spordikollektiivide ja võistkondade liikmeks, kindlaksmääratud korras kasutada spordibaase ja -inventari, osa võtta spordivõistlustest, konkurssidest, näitustest ja teistest ALMAVÜ poolt organiseeritud üritustest.

9. Eriti aktiivse töö eest ALMAVÜ organisatsioonide tugevdamise ning kõrgete õppealaste, sportlike ja teiste saavutuste eest võidakse ALMAVÜ liikmeid kiita tänuavaldusega, autahvile või aaraamatusse kandmisega, mälestusesemete andmisega, auhindade, aukirjade ja ühingu märkide autasustamisega vastavalt juhendeile.

10. ALMAVÜ liikmete suhtes, kes ei täida põhikirja nõudeid, võivad algorganisatsioonide komiteed (koosolekud) tarvitada mõjutusvahendeid: ühiskondlikku laimust, noomitust ja äärmise abinõuna ühingust väljaheitmist.

III ALMAVÜ ORGANISATSIOONILINE STRUKTUUR

11. Üleliiduline Armeed, Lennu- ja Mereväe Abistamise Vabatahtlik Ühing on üles ehitatud demokraatliku tsentralismi põhimõttel, mis tingib:

a) kõigi ALMAVÜ juhtivate organite valitavust alt üles;

b) ALMAVÜ organite perioodilist aruandlust oma organisatsioonide ja kõrgemalseisvate organite ees;

c) vähemuse allumist enamuse otsustele;

d) ALMAVÜ kõrgemalseisvate organite otsuste kohustuslikkust alluvate organisatsioonide suhtes.

Üleliiduline Armeed, Lennu- ja Mereväe Abistamise Vabatahtlik Ühing on üles ehitatud territoriaalsel ja tootmistöö alasel printsiibil: algorganisatsioonid moodustatakse ALMAVÜ liikmete töö- ja õppekohtade järgi ja ühendatakse territoriaalselt rajoonide, linnade ja ms. organisatsioonideks. ALMAVÜ rajooni, linna ja ringkonna organisatsioonid ühendatakse territoriaalselt oblasti-, krai- ja vabariiklikeks (liiduvabariigis) organisatsioonideks. Antud territooriumi teenindav organisatsioon on kõrgem kõikidest ALMAVÜ organisatsioonidest, kes teenindavad selle territooriumi osi.

12. ALMAVÜ organisatsioonide kõrgemaiks juhtivaiks organeiks on algorganisatsioonide üldkoosolekud või konverentsid, rajooni-, linna-, ringkonna-, oblasti-, kraiorganisatsioonidele vastavad konverentsid; ALMAVÜ liiduvabariikide organisatsioonidele — kongressid, üleliidulisele Armeed, Lennu- ja Mereväe Abistamise Vabatahtlikule Ühingule — ALMAVÜ üleliiduline kongress.

13. Juhtivate organite, revisjonikomisjonide ja delegaatide valimised kõrgemalseisvatele konverentsidele ja oblastilise jaotuseta liiduvabariikide ALMAVÜ kongressidele toimuvad algorganisatsioonide koosolekutel ning rajooni-, linna- ja ringkonnakonverentsidel lahtise hääletamise teel. Oblasti-, krai-, vabariiklike ALMAVÜ organisatsioonide juhtivate organite ja revisjonikomisjonide, NSV Liidu ALMAVÜ Keskkomitee ja NSV Liidu ALMAVÜ Keskrevisjonikomisjoni valimised, samuti ka delegaatide valimised oblastilise jaotusega liiduvabariikide ALMAVÜ kongressidele ja ALMAVÜ üleliidulisele kongressile toimuvad kinnise (salajase) hääletamise teel.

Hääletamine peab toimuma iga kandidaadi kohta eraldi. Valituiks loetakse kandidaadid, kelle poolt on hääletanud enam kui pool koosolekust, konverentsist või kongressist osavõtjaist.

14. ALMAVÜ juhtivate organite valimisel peetakse silmas nende koosseisu süstemaatilise uuendamise ja juhtkonna järjekestvuse printsiipi.

15. ALMAVÜ juhtimise kõrgemaks printsiibiks on kol-

lektiivsus — ühingu organisatsioonide eduka tegevuse, kaadri õige kasvatamise, ALMAVÜ liikmete aktiivsuse ja omaalgatuse arendamise vältimatu tingimus. Juhtimise kollektiivsus ei võta töötajatelt ära personaalset vastutust neile pandud ülesannete eest.

16. ALMAVÜ komiteed (presiidiumid) annavad koosolekutel ja pleenumitel perioodiliselt aru oma tööst, kõrgemalseisvate komiteede otsuste täitmisest ning ühingu liikmete poolt tehtud märkuste ja ettepanekute praktilisest realiseerimisest.

17. Juhul, kui ALMAVÜ komitee liige ei õigusta temale osutatud usaldust, võidakse ta vastava komitee koosseisust välja arvata. Küsimus NSV Liidu ALMAVÜ Keskkomitee, ALMAVÜ liiduvabariigi Keskkomitee, krai-, oblasti-, linna-, rajooni ja algorganisatsioonide komiteede koosseisust väljaarvamise kohta lahendatakse vastava komitee poolt.

Otsus loetakse vastuvõetuks, kui tema poolt hääletuse käigus antakse vähem kui $\frac{2}{3}$ kõigi antud komitee liikmete häältest. Keskrevisjonikomisjoni, vabariiklike-, krai-, oblasti-, ringkonna-, linna ja rajooniorganisatsioonide revisjonikomisjonide liikmete väljaarvamise küsimus nende komisjonide koosseisust otsustatakse vastavate komisjonide koosolekutel samas korras, mis on ette nähtud ALMAVÜ komiteede liikmetele.

IV ALMAVÜ KÕRGEMAD ORGANID

18. Üleliidulise Armee, Lennu- ja Mereväe Abistamise Vabatahtliku ühingu kõrgeimaks organiks on ALMAVÜ üleliiduline kongress.

Järjekordsed kongressid kutsutakse NSV Liidu ALMAVÜ Keskkomitee poolt kokku mitte harvemini, kui üks kord viie aasta jooksul. Üleliidulise kongressi kokkutsumisest ja päevakorrast teatatakse mitte hiljem kui poolteist kuud enne kongressi. Esindusnormid ja kongressi delegaatide valimise kord määratakse kindlaks NSVL ALMAVÜ Keskkomitee poolt.

ALMAVÜ üleliiduline kongress loetakse otsustusvõimeliseks, kui temast võtab osa mitte vähem kui $\frac{2}{3}$ valitud delegaatidest.

19. ALMAVÜ üleliiduline kongress:

a) kuulab ära ja kinnitab Keskkomitee ja Keskrevisjonikomisjoni aruanded ning määrab kindlaks ALMAVÜ järjekordsed ülesanded;

b) kinnitab, muudab ja täiendab ALMAVÜ põhikirja;

c) valib Keskkomitee ja Keskrevisjonikomisjoni ALMAVÜ üleliidulise kongressi poolt määratud koosseisus.

20. NSVL ALMAVÜ Keskkomitee juhib üleliiduliste kongresside vaheajal kogu ühingu tööd. NSVL ALMAVÜ Keskkomitee pleenum kutsutakse kokku mitte harvemini kui üks kord aastas.

21. ALMAVÜ töö juhtimiseks pleenumitevahelisel perioodil valib Keskkomitee presiidiumi, mille koosseisu kuuluvad Keskkomitee esimees, tema asetäitjad ja presiidiumi liikmed vastavalt Keskkomitee poolt kindlaksmääratud arvule.

Organisatsioonilise iseloomuga jooksva töö juhtimiseks valib Keskkomitee presiidium oma koosseisust büroo ALMAVÜ Keskkomitee presiidiumi poolt kindlaksmääratud koosseisus.

22. NSV Liidu ALMAVÜ Keskkomitee:

a) juhib ühingu komiteede ja organisatsioonide kogu tegevust, kuulab ära nende ettekanded ja aruanded, teostab ühingu juhtiva kaadri valikut ja paigutamist ning esindab ALMAVÜ-d riiklikes ja ühiskondlikes asutustes ja organisatsioonides;

b) koostab ja kinnitab ALMAVÜ liikmete sõjalise, sõjalis-tehnilise ja spordialase ettevalmistuse programmi;

c) annab välja ajalehti, ajakirju, bülletääne, raamatuid ja plakateid, organiseerib õppe- ja agit-propagandafilmide ning diafilmide valmistamist sõjalistes, sõjalis-tehnilistes ja spordialastes küsimustes, samuti viisidest ja abinõudest kaitseks tänapäeva massiliste hävitusvahendite vastu;

d) juhib sõjalis-tehniliste spordialade arengut meie maal, korraldab nendel spordialadel üleliidulisi spartakiaade ja võistlusi, konkursse ja näitusi; registreerib ja kinnitab üleliidulisi spordirekordeid ja -tagajärgi; moodustab üleliidulisi sõjalis-rakenduslike ja tehniliste erialade (spordialade) föderatsioone ning juhib nende tööd;

e) organiseerib ja arendab kindlaksmääratud korras rahvusvahelisi sidemeid;

f) kinnitab eelarved, raamatupidamise koondaruanded

ja ALMAVÜ finants-majandusliku tegevuse bilansi ning komiteede aruanded, kontrollib kinnitatud plaanide ja eelarvete täitmist, määrab kindlaks ühingu ettevõtete, organisatsioonide ja spordiehituste alluvuse komiteedele, kinnitab nende ekspluateerimise ja ekspluatatsioonist saadud vahendite kasutamise korra;

g) kinnitab ALMAVÜ õppe- ja spordiorganisatsioonide ettevõtete põhimäärused, samuti isemajandavate organisatsioonide ja ürituste põhimäärused ja instruksioonid;

h) töötab välja ja kinnitab ettenähtud korras komiteede õppe-, spordi- jt. ühingu organisatsioonide tüüp- ja individuaalsed koosseisud, eraldab töötasufondi ALMAVÜ komiteede õppe- ja mõnede spordi ning majandusorganisatsioonide ja ettevõtete ülalpidamiseks

— eraldab VNFSV ALMAVÜ oblasti- ja kraikomiteedele palgafondi spordi-, tehnika- ja spordiklubide, spordikoolide ja -ehituste, teenistuskooerte klubide, ettevõtete, töökodade jt. oblastilise, kralise alluvusega ALMAVÜ organisatsioonide ülalpidamiseks.

— töötab välja ja määrab kindlaks kulutused sõjalis-rakendusliku tähtsusega massilis-tehniliste erialade spetsialistide ettevalmistamiseks ALMAVÜ organisatsioonides, aga ka ühingu ettevõtete ja töökodade poolt väljalastavate toodete valmistamiseks.

23. NSVL ALMAVÜ Keskkomitee informeerib regulaarselt ühingu organisatsioone oma tööst.

V ALMAVÜ VABARIIKLIKUD, KRAI-, OBLASTI-, RINGKONNA-, LINNA- JA RAJOOINIORGANISATSIOONID.

24. ALMAVÜ vabariiklikud, krai-, oblasti-, linna-, ringkonna- ja rajooniorganisatsioonid ja nende komiteed töötavad vastavate partei- ja nõukogude organite juhtimisel ja kontrolli all ning juhinduvad oma tegevuses ALMAVÜ põhikirjast. Nad teevad vastavalt ALMAVÜ põhikirjale vabariigi, krai, oblasti, ringkonna, linna ja rajooni piires kogu massilist riigikaitsealast tööd ning organiseerivad ALMAVÜ üleliiduliste kongresside otsuste ja NSV Liidu ALMAVÜ Keskkomitee määruste täitmist.

25. ALMAVÜ vabariiklike, krai-, oblasti-, ringkonna-, linna- ja rajooniorganisatsioonide ning nende juhtivate organite peamisteks ülesanneteks on:

a) kindlustada ühingu liikmete aktiivne osavõtt massilisest riigikaitsealasest tööst, kasvatada nendes piiratud ustavust Kommunistlikule Parteile, nõukogude patriotismi ja rahvaste sõprust, armastust ja austust Nõukogude Liidu relvastatud jõudude vastu, alatist valmisolekut Kodumaa kaitsmiseks; koos komsomoli-, ametiühingu-, spordi- ja teiste organisatsioonidega massiliste sõjalis-patriootlike ja sportlike kaitseürituste läbiviimiseks;

b) organiseerimistöo ühingu liikmete hulgas, nende jõudude mobiliseerimine maa kaitsevõime tugevdamise eesmärgil Kommunistliku partei ja Nõukogude valitsuse poolt ALMAVÜ-le pandud ülesannete edukaks täitmiseks, aktiivseks osavõtuks NSV Liidu seaduse «Üldisest sõjaväekohustusest» nõuete, relvastatud jõududele spetsialistide ettevalmistamise ja noortele algastme sõjalise ettevalmistuse andmise alal täitmiseks; tsiviilkaitseüritustele kaasaaitamiseks; massilis-tehniliste erialade spetsialistide ettevalmistamise organiseerimine rahvamajandusele, sõjalis-tehniliste spordialade arengu juhtimine vabariigis, kraisis, oblastis, ringkonnas, linnas ja rajoonis; noormeeste ja neidude laialdane kaasatõmbamine sõjaasjanduse aluste õppimisele VTK kompleksi normatiivide täitmisele ja sõjalis-tehniliste spordialadega tegelemisele;

c) propageerida elanikkonna hulgas leninlikke nõuandeid sotsialistliku isamaa kaitsmise kohta, Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei ja Nõukogude valitsuse tegevust NSV Liidu kaitsevõime tugevdamisel, NSV Liidu seaduse «Üldisest sõjaväekohustusest» nõudmisi, ALMAVÜ eesmärke ja ülesandeid. Selleks kasutada laialdaselt loenguid, raadiot, trükiseid, televisiooni, samuti kultuuri asutusi; ühingu liikmete ja elanikkonna hulgas levitada sõjalis-tehnilist ja kaitsespordialast kirjandust, bülletääne, plakateid, ühingu perioodilisi väljaandeid;

d) kaadri valik, ettevalmistamine ja kasvatamine ALMAVÜ organisatsioonides, ühingu liikmete initsiatiivi ja omaalgatuse arendamine, aktiivi laialdane kaasatõmbamine massiliste riigikaitsealaste ürituste läbiviimisse ning mittekoosseisuliste osakondade, komisjonide, föderatsioonide, sektsioonide, nõukogude jne. tegevusse;

e) sotsialistliku võistluse juhtimine ALMAVÜ organi-

satsioonides, massilise riigikaitsealase töö eesrindlike kogemuste tundmaõppimine ja levitamine.

f) spartakiaadide, spordivõistluste, näituste, konkursside ja teiste massiliste spordiürituste organiseerimine ja läbiviimine, sõjalis-rakenduslikel ja tehnilistel spordialadel püstitatud vabariiklike, krai, oblasti, ringkonna, linna ja rajooni rekordite ning sportlike saavutuste registreerimine ja kinnitamine;

g) töö organiseerimine teenistuskooerte kasvatamise arendamisel.

26. Armeed, Lennu- ja Mereväe Abistamise Vabatahtliku Ühingu kõrgeimaks organiks liiduvabariigis on kongress, kraiskongress, oblastikongress, ringkonnakongress, linnakongress, rajoonikongress — krai, oblasti, ringkonna, linna ja rajooni ALMAVÜ konverents.

27. Liiduvabariigi ALMAVÜ korraline kongress kutsutakse kokku üks kord viie aasta jooksul. ALMAVÜ krai, oblasti, ringkonna, linna ja rajooni korraline konverents — üks kord 2—3 aasta jooksul. Kongressi, konverentsi kokkukutsumisest ja päevakorrast teatatakse mitte hiljem kui üks kuu enne kongressi, konverentsi algust. Esindusnormid ja delegaatide konverentsile, kongressile valimise kord määratakse kindlaks vastava ALMAVÜ komitee poolt.

ALMAVÜ kongress, konverents loetakse otsustusvõimeliseks, kui kohal on vähemalt kaks kolmandikku valitud delegaatidest.

28. ALMAVÜ rajooni, linna, ringkonna, oblasti, krai konverents, ALMAVÜ liiduvabariigi kongress:

a) kuulab ära ja kinnitab vastava komitee ja revisjonikomisjoni aruanded ning määrab kindlaks ALMAVÜ organisatsiooni järjekordsed ülesanded;

b) valib ALMAVÜ rajooni-, linna-, ringkonna-, oblasti-, kraikomitee, ALMAVÜ liiduvabariigi Keskkomitee ja vastava revisjonikomisjoni;

c) valib delegaadid kõrgemalseisvale konverentsile, ALMAVÜ liiduvabariigi kongressile või ALMAVÜ üleliidulisele kongressile.

29. ALMAVÜ rajooni-, linna-, ringkonna-, oblasti-, kraikomitee ALMAVÜ liiduvabariigi keskkomitee on täidesaatev organ ja konverentside, kongresside vahelisel perioodil juhivad vastava ALMAVÜ organisatsiooni kogu tööd.

ALMAVÜ rajooni-, linna-, ringkonna-, oblasti-, krai-

komitee, ALMAVÜ liiduvabariigi keskkomitee pleenumid kutsutakse kokku mitte vähem kui 2 korda aastas.

30. ALMAVÜ organisatsioonide igapäevase töö juhtimiseks valib vastav komitee presiidiumi koosseisus: komitee esimees, tema asetäitjad ja presiidiumi liikmed komitee enda poolt kindlaksmääratud arvul. Presiidium kutsutakse kokku regulaarselt presiidiumi enda poolt kindlaksmääratud aegadel, kuid mitte harvemini kui üks kord kuus.

Organisatsioonilis-täidesaatva iseloomuga jooksva töö juhtimiseks ALMAVÜ liiduvabariigi keskkomitee presiidiumid võivad NSV Liidu ALMAVÜ Keskkomitee nõusolekul valida enda hulgast büroo eelpoolnimetatud komitee presiidiumide poolt kindlaksmääratud suuruses.

31. ALMAVÜ oblasti-, kraikomitee, liiduvabariigi keskkomitee:

a) juhib ühingu ringkonna-, linna- ja rajooniorganisatsioone, kontrollib nende tegevust ja kuulab süstemaatiliselt alluvate ALMAVÜ komiteede aruandeid;

b) esindab ALMAVÜ-d oblasti, krai ja vabariigi riiklikes ja ühiskondlikes organisatsioonides ning asutustes;

c) teostab ALMAVÜ õppeorganisatsioonide tegevuse juhtimist NSV Liidu relvastatud jõududele spetsialistide ettevalmistamisel, tagab õppeorganisatsioonide osavõtu ühingu rajooni-, linnakomiteede ja algorganisatsioonide poolt läbiviidavatest massilistest kaitse- ja sõjalis-patriootilistest üritustest, mis viiakse läbi rajooni-, linnakomiteede ja ühingu algorganisatsiooni poolt;

d) organiseerib sõjalis-tehniliste spordialade föderatsioone ja seksioone, kinnitab ühingu liikmete õppe-, tehnilise- ja spordialase väljaõppe plaanid ja organiseerib nende täitmist;

e) vastavuses tüüpkoosseisudele kinnitab eraldatud palgafondi piires linna-, rajoonikomiteede ning kooskõlas antud põhikirja 37. punktiga algorganisatsioonide koosseisud, klubide, koolide ja spudirajatiste ning ALMAVÜ organisatsioonide isikulised koosseisud, kinnitab enda ja alluvate organisatsioonide raamatupidamise aruanded ning bilansid;

f) loob vastavalt NSV Liidu ALMAVÜ Keskkomitee poolt kinnitatud määrustele spordiklubisid, tehnika- ja spordiklubisid, spordiehitisi, teenistuskooerte kasvatamise klubisid, tööstusettevõtteid, töökodasid ja teisi isemajan-

davaid ALMAVÜ organisatsioone, juhib nende tööd ja viib läbi tasulisi üritusi;

g) teostab ALMAVÜ alg-, õppe- ja spordiorganisatsioonide materiaal-tehnilise baasi tugevdamist õppe- ja sõjalis-tehniliste hoonete, spordiehitiste püstitamist ja nende ekspluatatsiooni ning varustamist õppe-sportliku inventariga.

32. ALMAVÜ ringkonna-, linna- ja rajoonikomitee:

a) moodustab ja kinnitab ALMAVÜ algorganisatsioone, juhib nende tegevust, kuulab süstemaatilisel ära algorganisatsioonide töö aruandeid, peab ühingu liikmete arvestust ja kindlustab liikmemaksude õigeaegse laekumise kõigilt ühingu algorganisatsioonidelt;

b) instrueerib ja õpetab plaanipäraselt ALMAVÜ algorganisatsioonide esimehi, osutab neile kohtadel praktilist abi, organiseerib töökogemuste vahetamist;

c) juhib linna (rajooni) tehnika- ja spordiklubi tegevust; loob kursusi, ringe, sõjalis-tehniliste spordialade linna-, rajoonisektsioone ja võistkondi ning juhib nende tegevust;

d) organiseerib ALMAVÜ õppeorganisatsioonide, tehnika- ja spordiklubide baasil ühiskondlike instruktorite, treenerite ja spordikohtunike, aga samuti ühingu algorganisatsioonidele ringijuhtide ettevalmistamist, tõmbab kaasa õppe- ja spordiorganisatsioonide töötajaid osa võtma linnas või rajoonis läbiviidavaist massilistest riigikaitsealastest üritustest;

e) kasutab kohalikke võimalusi ALMAVÜ liikmete õppe- ja spordi-kaitsetööle laialdaseks kaasatõmbamiseks vajaliku materiaal-tehnilise baasi loomiseks ja arendamiseks ühingu algorganisatsioonides;

f) esindab ALMAVÜ-d ringkonna, linna ja rajooni riiklikes ja ühiskondlikes organisatsioonides ning asutustes.

VI ALMAVÜ ALGORGANISATSIOONID.

33. Üleliidulise Armeed, Lennu- ja Merelaevastiku Abistamise Vabatahtliku Ühingu aluseks on algorganisatsioonid, mis moodustatakse ALMAVÜ liikmete töö- või õppimiskoha järgi: vabrikutes, tehastes, sovhoosides ja teistes

ettevõtetes, kolhoosides, asutustes ja õppeasutustes, majavalitsustes, elamute eksploatatsiooni kontorites jne. mitte vähem kui kümne ALMAVÜ liikme olemasolu korral.

34. Ettevõtetes, kolhoosides, sovhoosides, asutustes ja õppeasutustes, kus on enam kui 300 ühingu liiget, võidakse ALMAVÜ rajooni-, linna- või ringkonnakomitee otsusega moodustada ühise algorganisatsiooni raames ühingu tsehhi-, vahetuse-, jaoskonna-, kursuse-, klassi- jne. organisatsioone, andes neile ALMAVÜ algorganisatsiooni õigused. Algorganisatsioonides, kus on vähem kui 300 ühingu liiget, samuti tsehhi-, jaoskonna-, jne. organisatsioonides, võidakse brigaadides ja teistes tootmislülides moodustada grupid.

Üksikjuhtudel oblasti-, kraikomitee ja ALMAVÜ Liiduvabariigi keskkomitee loal võidakse luua ühingu algorganisatsioonid mitme ettevõtte raames, mis kuuluvad ühte tootmiskoondisse ja mis reeglipäraselt asuvad ühe rajooni või ühe linna mitme rajooni territooriumil.

35. ALMAVÜ algorganisatsioonide komiteedele, kus on vähemalt 3000 ühingu liiget, võidakse ALMAVÜ krai-, oblastikomitee ja ALMAVÜ liiduvabariigi keskkomitee otsusega anda ALMAVÜ rajoonikomitee õigused. ALMAVÜ komiteede, kellele on antud rajoonikomiteede õigused, käsutusse jäävad üle plaani laekunud liikmemaksud. Niisuguste õigustega ALMAVÜ komitee jääb rajooni- (linna) komitee alluvusse ja töötab selle vahetel juhtimisel.

36. Algorganisatsiooni kõrgemaks juhtivaks organiks on ALMAVÜ liikmete üldkoosolek. Organisatsioonides, kus on üle 300 ühingu liikme, võidakse läbi viia konverents. Koosolek (konverents) loetakse otsustusvõimeliseks, kui sellest võtab osa üle poole ALMAVÜ liikmeid (delegaate).

37. ALMAVÜ algorganisatsioonides, kus on üle 25 liikme, valitakse koosolekul (konverentsil) kaheks-kolmeks aastaks komitee ja revisjonikomisjon, kusjuures nende liikmete arvu määrab kindlaks üldkoosolek (konverents), nendes organisatsioonides aga, kus on vähem kui 25 liiget, valitakse esimees, esimehe asetäitja, laekur ja revident.

Algorganisatsioonide komiteedel (esimeestel) tuleb aruandega esineda igal aastal.

Gruppides valitakse grupiorganisaatorid üheks aastaks.

Töö ALMAVÜ organisatsioonide komiteedes toimub üldreeglina ühiskondlikel alustel. Algorganisatsioonides,

kus on enam kui 5000 ühingu liiget, võidakse ALMAVÜ komiteele anda koosseisuliste töötajate ametikohad.

38. ALMAVÜ algorganisatsioon töötab ühingu liikmete laialdase initsiatiivi ja omaalgatuse alusel, tihedas koostöös nõukogude, ametiühingu,- komsomoli-, spordi- ja teiste ühiskondlike organisatsioonidega ettevõtte, asutuse, sovhoosi, kolhoosi, õppeasutuse juhtkonna kaasabil.

39. ALMAVÜ algorganisatsioonid on kohustatud:

a) kindlustama ühingu liikmete aktiivse osavõtu massilisest riigikaitsealasest tööst, kasvatades nendes piiratud ustavust Kommunistlikule Parteile, nõukogude patriotismi ja rahvaste sõprust, valmisolekut Kodumaa kaitseks ja armastust Nõukogude Armees vastu; süstemaatiliselt töötama noorte ettevalmistamisel sõjaväeteenistuseks;

b) laialdaselt propageerima ettevõtteid, sovhoosides, kolhoosides, asutustes, koolides ja õppeasutustes sõjalisi teadmisi ning nõukogude rahva ja tema relvastatud jõudude kangelaslike traditsioone, selgitama ALMAVÜ eesmärke ja ülesandeid, sotsialistliku riigi kaitsevõime ning Nõukogude Armees, Lennu- ja Mereväe võimsuse suurendamise vajadust;

c) organiseerima ja läbi viima loenguid, ettekandeid ja vestlusi sõjalistel, sõjalis-tehnilistel, -ajaloolistel ja spordi teemadel, levitama sõjalis-poliitilist, sõjaajaloolist, sõjalis-tehnilist ja spordialast kirjandust, välja andma seinalehti;

d) kaasa tõmbama ALMAVÜ-sse uusi liikmeid, pidama ALMAVÜ liikmete personaalset arvestust, kindlustama liikmemaksude õigeaegse vastuvõtmise ühingu liikmeilt;

e) aktiivselt osa võtma noorte algastme sõjalise ettevalmistuse õppepunktide loomisest ja tööst, kasutama nende punktide õppe- ja materiaalset baasi massilise kaitsetöö parandamiseks, korraldama kursusi, asutama ringe sõjanduse aluste õppimiseks ja sõjalis-tehniliste teadmiste omandamiseks, samuti massilis-tehniliste erialade kaadri ettevalmistamiseks rahvamajandusele;

g) looma spordikollektiive, võistkondi ning tehnika- ja spordiklubisid, juhtima nende tööd; korraldama ja läbi viima massilisi võistlusi sõjalis-tehnilistel spordialadel; igati kaasa aitama tsiviilkaitse ürituste läbiviimisele;

h) organiseerima ja läbi viima sõjamänge, matku lahingu-kuulsuse paikadesse, ekskursioone sõjaväeosa-

desse, sõjatemaatilistele näitustele ja sõjaajaloo muuseumidesse;

i) koos komsomoli- ja spordiorganisatsioonidega korraldama kutsealuste noorte poolt VTK kompleksi normatiivide täitmist;

j) moodustama (avama) ühingu ülesannetele vastavalt õppeklasse, sõjalisi kabinette, tehnikalaboratooriume, sõjalisi spordikomplekse ja spordiehitusi, korraldama näitusi ning hankima vajalikku õppe- ja spordivarustust. Kogu massilist riigikaitsealast ja sporditööd tehakse algorganisatsioonides ühiskondlikel alustel aktiivi laialdasel osavõtul.

VII ALMAVÜ KOMITEEDE MITTEKOOSSEISULISED OSAKONNAD, KOMISJONID, SPORDIFÖDERATSIOONID JA SEKTSIOONID.

40. Ühiskondlike tööprintsiipide rakendamiseks kõigis ALMAVÜ organisatsiooni lülides ALMAVÜ liiduvabariikide keskkomiteed, krai-, oblasti-, ringkonna-, linna- ja rajoonikomiteed võivad luua mittekoosseisulisi osakondi, instruktorite gruppe, mitmesuguseid massilise kaitsetöö suundade komisjone, sõjalis-tehniliste spordialade föderatsioone ja sektsioone. ALMAVÜ algorganisatsioonide komiteedes luuakse põhilistel massilistel kaitsetöö aladel pidevalt tegutsevad komisjonid.

41. Sõjalis-tehniliste spordialade föderatsioonid ja sektsioonid annavad ALMAVÜ komiteedele ja organisatsioonidele igakülgset abi spordi massilisel arendamisel, ühingu sportlaste spordimeisterlikkuse taseme tõstmisel ja ühiskondliku spordiaktiivi ettevalmistamisel; koordineerivad alluvate föderatsioonide ja sektsioonide tegevust, võtavad osa antud spordiala arendamise planeerimisest, sportlike koondvõistkondade ettevalmistamisest, võistluste organiseerimisest ja läbiviimisest; töötavad läbi organisatsioonilised ja meetodilised materjalid, programmid, õpikud, instruktsioonid ja võistlusjuhendid; üldistavad föderatsioonide, sektsioonide, sportlike kollektiivide, võistkondade ja sportlaste töökogemusi.

42. ALMAVÜ õppeorganisatsioonides, tehnika- ja spordiklubides luuakse sporditöö juhtimiseks klubide nõukogud.

43. Komisjonid, spordiföderatsioonid, sektsioonid ja klubide nõukogud töötavad vastava ALMAVÜ komitee poolt kinnitatud juhendite alusel. Tüüpjuhendid kinnitab NSVL ALMAVÜ Keskkomitee.

VIII REVISJONIKOMISJONID.

44. NSVL ALMAVÜ Keskrevisjonikomisjon revideerib NSVL ALMAVÜ Keskkomitee finantstegevust, NSVL ALMAVÜ Keskkomiteele vahetult alluvate õppeorganisatsioonide ja ettevõtete varade seisukorda ja aruandlust, ühingu liikmemaksude ja fondide laekumist ja kulutamise õigsust ning kirjade, kaebuste ja avalduste õiget ning tähtajalist läbivaatamist NSVL ALMAVÜ Keskkomitee aparaadis. Keskrevisjonikomisjon annab aru ALMAVÜ üleliidulisele kongressile. Kongressidevahelisel perioodil esitab Keskrevisjonikomisjon revisjoni tulemused ja neist tulenevad praktilised ettepanekud läbivaatamiseks NSVL ALMAVÜ Keskkomiteele.

45. Iseseisval bilansil olevate ühingu komiteede, organisatsioonide ja tehnika- ning spordiklubide finants-majanduslikku tegevust kontrollivad vastavad revisjonikomisjonid, töötades NSVL ALMAVÜ Keskkomitee poolt kinnitatud juhendi alusel.

46. Revisjonikomisjonid (revidendid) revideerivad mitte vähem kui üks-kaks korda aastas:

a) komiteede ja komiteedele vahetult alluvate organisatsioonide tehnika- ja spordiklubide, ettevõtete ja asutuste finants-majanduslikku tegevust, aruandlust ning varade seisukorda ja olemasolu;

b) ühingu fondide ja liikmemaksude laekumist ning õiget kulutamist;

c) kirjade, kaebuste ja avalduste õiget ning tähtajalist läbivaatamist komitee aparaadis.

47. Revisjonikomisjon valib esimehe, tema asetäitja ja sekretäri.

48. Revisjonikomisjon (revident) annab oma tegevusest aru vastavale kongressile, konverentsile (koosolekule) ja töötab kõrgemalseisvate ALMAVÜ komiteede juhtimisel.

Kongresside, konverentside- (koosolekute) vahelisel perioodil esitab revisjonikomisjon (revident) revideerimise

tulemused ja neist tulenevad praktilised ettepanekud läbi-vaatamiseks vastavale komiteele. Revisjonikomisjoni koosolekud kutsutakse kokku esimehe poolt vajaduse järgi.

49. Revisjonikomisjoni liikmed ei saa olla ühingu vastava komitee liikmed. Revisjonikomisjoni koosseisu ei saa valida ühingu liikmeid, kes töötavad ALMAVÜ antud komitee juhtivatel või majanduslikel ametikohtadel. Revisjonikomisjoni liikmed võtavad ALMAVÜ vastava komitee istungitest osa nõuandva häälega.

IX ÜHINGU RAHALISED VAHENDID.

50. ALMAVÜ rahalised vahendid moodustavad ühingu ning ALMAVÜ klubide liikmete sisseastumis- ja liikmemaksudest, kirjastustegevuse ning isemajandavate ettevõtete, ühingu remonditöökodade, kaubandus- ja varustusorganisatsioonide, spordiehitiste, transporditeenuste, tasuliste koolide ja kursuste tuludest; loteriide ja tasuliste spordiürituste (võistlused, mälestusesemete loosimine jne.) korraldamisest; ALMAVÜ tegevusest huvitatud majandus-, ametiühingu-, spordi- ja teiste organisatsioonide maksetest.

51. Ühingu liikmemaksud jäävad:

a) algorganisatsioonide käsutusse 30% ulatuses;

b) linna- ja rajoonikomiteede käsutusse 15% ulatuses;

c) krai- ja oblastikomiteede käsutusse 40% ulatuses;

d) oblastilise jaotusega liiduvabariikide keskkomiteede käsutusse 15% ulatuses, oblastilise jaotuseta liiduvabariikide keskkomiteede käsutusse 55% ulatuses. Ühingu liikmetelt üle plaani laekunud liikmemaksud jäävad ALMAVÜ linna- ja rajoonikomiteede käsutusse.

52. Liikmemaksud ja ühingu fondid kulutatakse ALMAVÜ liiduvabariikide keskkomiteede, krai-, oblasti-, linna rajoonikomiteede ja ALMAVÜ algorganisatsioonide komiteede äranägemise järgi õppehoonete, spordiehituste, sisseseade, õppe- ja sporditehnika muretsemisele ja remondile; massilisele kaitse- ja sporditööle ja teistele üritustele. Ühingu liikmete sisseastumismaksud jäävad ALMAVÜ algorganisatsiooni käsutusse, ALMAVÜ klubide liikmetelt laekunud sisseastumis- ja liikmemaksud jäävad ALMAVÜ klubide käsutusse ning kulutatakse õppe- ja

sporditehnika muretsemiseks, remondiks ning massiliseks riigikaitsealaseks ja sporditöök klubi nõukogu poolt kinnitatud eelarve järgi. Väikesearvuliste algorganisatsioonide otsuste põhjal võidakse liikmemaksude 30%-line eraldussumma ühendada ALMAVÜ rajooni (linna) komiteede poolt ühise materiaalse baasi rajamiseks ja massilise riigikaitsealase ning sporditöö läbiviimiseks neis organisatsioonides.

53. ALMAVÜ liikmed maksavad liikmemaksu 30 kopikat aastas. Koolide, tehnikumide, kutse-, raudtee-, tööstus- ja vabriku-, tehasekoolide õpilased ning samuti koduperenaised maksavad liikmemaksu 10 kopikat aastas. ALMAVÜ liikmeks astumisel tasutakse sisseastumismaks 10 kopika ulatuses ja liikmepileti hind. Lastekodude kasvandikud ja internaatide ja tööstuskoolide õpilased, kes ei oma teenistust, vabastatakse sisseastumis- ja liikmemaksudest ning liikmepileti hinna tasumisest.

X ÜHINGU ÕIGUSED.

54. Üleliiduline Armeed, Lennu- ja Mereväe Abistamise Vabatahtlik Ühing kasutab kõiki õigusi, mis NSV Liidu seadusandluses on ühiskondlikele organisatsioonidele ettenähtud.

55. NSVL ALMAVÜ Keskkomitee, ALMAVÜ liiduvabariikide keskkomiteed, krai-, oblasti-, ringkonna-, linna-, rajoonikomiteed ja ALMAVÜ algorganisatsioonide komiteed, aga samuti ettevõtted ja organisatsioonid, mis on loodud NSVL ALMAVÜ Keskkomitee, ALMAVÜ liiduvabariikide keskkomiteede, ühingu krai-, oblastikomiteede poolt vastavalt NSVL ALMAVÜ Keskkomitee poolt kinnitatud määrustele on juriidilised isikud. Vastavalt seaduses ettenähtud korrale on neil õigus avada ja sulgeda NSV Liidu krediitiasutustes jooksvaid arveid ja teostada nende piires rahalisi operatsioone; sõlmida kokkuleppeid, välja anda volitusi, esitada hagiid ja vastata hagidele riiklikus arbitraaéis ja kohtuorganites, võtta tööle ja vallandada töölisi ja teenistujaid; osta, müüa ning rentida ühingu ülesannete täitmiseks vajalikku varustust; ehitada ja remontida õppehooneid, spordi- ja teisi ehitusi, korraldada maksulisi üritusi, mis on seotud ühingu tegevusega.

56. NSV Liidu ALMAVÜ Keskkomitee, ALMAVÜ liiduvabariikide keskkomiteed krai-, oblasti-, ringkonna-, linna-, rajoonikomiteed, aga ka ettevõtted ja organisatsioonid, mis on ära näidatud käesoleva põhikirja 55. punktis, omavad ettenähtud näidise järgi tehtud ühingu embleemi kujutisega ja oma nimetusega pitsatit. ALMAVÜ oblasti-, kraikomitee, liiduvabariigi keskkomitee loal võivad omada ettenähtud näidise järgi tehtud pitsatit ja templit ka algorganisatsioonide komiteed.

57. Üleliidulisel Armeel, Lennu- ja Mereväe Abistamise Vabatahtlikul Ühingul on oma lipp ja embleem, samuti rinnamärk ja spordiriietus ühingu liikmetele, mis on kinnitatud NSVL ALMAVÜ Keskkomitee poolt.

LISADA NSVL ALMAVÜ PÕHIKIRJALE.

Üleliidulise Armees, Lennu- ja Merevää Abistamise Vabatahtliku Ühingu embleemi kirjeldus.

Üleliidulise Armees, Lennu- ja Merevää Abistamise Vabatahtliku Ühingu embleem kujutab endast valget ovaali, mis on raamistatud loorberilehtedest kuldpärjaga. Ovaali tsestrumis ristuvad karabiin ja automaat. Ristumiskohal on viisnurkne täht sirbi ja vasaraga. Ovaali alumisele osale on paigutatud ankur, üleval viisnurga kohal on lendav lennuk. Ovaali ülemisel serval on punane lint tekstiga «DOSAAF».

Embleem on määratud:

- ALMAVÜ kõigi organisatsioonide pitsatitele;
- kujundiks rändlippudele;
- kujundiks ALMAVÜ plakatitele, raamatutele ja perioodilistele väljaannetele, materiaalosadele ja siltidele.

Üleliidulise Armees, Lennu- ja Merevää Abistamise Vabatahtliku Ühingu lipu kirjeldus.

Üleliidulise Armees, Lennu- ja Merevää Abistamise Vabatahtliku Ühingu lipp koosneb punasest nelinurksest riidekangast, mille pikkuse ja laiuse suhe on 3:2. Kanga esipoolel ülal vasakpoolses nurgas on Üleliidulise Armees, Lennu- ja Merevää Abistamise Vabatahtliku Ühingu embleemi kujutis, mille läbimõõt on $\frac{1}{8}$ lipukanga laiusest. Alumises osas, kanga lause $\frac{1}{6}$ võrra kõrgemal, kulgeb piki serva kogu ulatuses Punalipu ordenit kujutav lint, mille laius võrdub $\frac{1}{6}$ kanga laiusega.

Laduda antud 26. VII 1972. Trükkida antud 15. XI 1972. Paberi formaat 54×84/16. Trükipoognaid 1,5. Tingtrükipoognaid 1,26. Trükiarv 5000. MB-10384. Tellimise nr. 766. Trükikoda «Punane Täht», Tallinn, Pikk 54/58. Tasuta.

EESTI
RAHVUSRAAMATUKOGU
AR

ARI-10-00619

